

ת"פ 31030/08/16 - מדינת ישראל נגד פלונית, פלוני - עניינו הסתיים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 31030-08-16

לפני כב' השופט רפי כרמל

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
הנאשמים	1. פלונית ע"י ב"כ עו"ד גבריאל טראונשווילי 2. פלוני - עניינו הסתיים

גזר דין בעניינה של נאשמת 2

1. על פי הודאת הנאשמת 1 בכתב אישום מתוקן, הורשעה הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") בעבירה של התעללות בקטין על ידי אחראי לפי סעיף 368ג' סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"), בעבירה של תקיפת קטין וגרימת חבלה לפי סעיף 368ב' סיפא לחוק (עשרות עבירות), ובתקיפת קטין על ידי אחראי לפי סעיף 382(ב) לחוק (עשרות עבירות). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, התחתנה הנאשמת עם נאשם 2 (להלן: "הנאשם"), לאחר שאשתו הראשונה של הנאשם נפטרה. במסגרת נישואיו של הנאשם לאשתו המנוחה, נולדו להם שני ילדים, י' יליד 2003, ו-ב' יליד 2004. בשנת 2009, לאחר פטירת אשת הנאשם, הנאשם 1 התחתן עם הנאשמת באאאא. בשנת 2010 עלתה המשפחה ארצה, ביחד עם בת הנאשמת ושני ילדיה משותפים. החל משנת 2010, במועדים רבים, באאאא ובישראל, תקפה הנאשמת את י' ו-ב', התעללה בהם באופן שגרם להם חבלות:

בנוגע עם י': ביום 3/8/16, לימדה הנאשמת את י' כיצד לגהץ, וכאשר י' לא גהץ לשביעות רצונה, סטרה לו הנאשמת על לחיו והתקרבה עם המגהץ החם לזרועו. בהמשך, לאחר שי' בכה, תפסה הנאשמת את י' בחוזקה משתי אוזניו וטלטלה את ראשו, לאחר מכן תפסה את י' וכופפה אותו בכוח על הרצפה, עד שנפל. י' נמלט באותו לילה מהבית והגיע לביתו של ג' ג'. למחרת הגיעה הנאשמת לביתו של ג', תפסה את י' בחוזקה בידו וגררה אותו לבית. כתוצאה מכך

נגרמו ל'י סימנים אדומים מאחורי אוזנו. מספר חודשים עובר להגשת כתב האישום, אחזה הנאשמת את 'י באשכיו וגרמה לו לכאב. במועד אחר נשכה את 'י באפו באופן שנגרמו לו פצעים באף. כשנה עובר להגשת כתב האישום, תפסה את 'י בצווארו ומשכה אותו. כחמש שנים עובר להגשת כתב האישום, בהיות המשפחה באאאא, תפסה הנאשמת את 'י בצוואר בשתי ידיה, והטיחה את ראשו בשולחן, לאחר מכן משכה את 'י לחדרה, השכיבה אותו על המיטה והכתה אותו בגבו באמצעות כף מברזל לנעליים. בעקבות כך נגרמו ל'י סימנים בגבו. במועד אחר הכתה הנאשמת את 'י, לאחר מכן דחפה את ראשו לאסלת השירותים.

המעשים כלפי ב': סמוך לחודש יולי 2016, שטף ב' את רצפת הבית. הנאשמת סברה כי ב' אינו מנקה היטב והיא תפסה בצווארו בחוזקה. לאחר מכן הטיחה ראשו בדלת. סמוך לחג הפסח בשנת 2016, משכה הנאשמת את ב' באוזניו. מספר חודשים עובר להגשת כתב האישום, נשכה הנאשמת את ב' באפו וגרמה לו לסימנים. כשנה עובר להגשת כתב האישום, תפסה הנאשמת את ב' בצווארו ומשכה אותו על מנת לקרבו אליה. במועד שאינו ידוע ב' ניקה את הרצפה בבית שלא לשיעור רצונה, הכתה את ב' בראשו והורתה לו ללקק את הרצפה.

2. במסגרת הראיות לעונש הגיש הסנגור מכתבי המלצה מאנשים שונים שליוו את הנאשמת בשלבים שונים בחייה, המלצות המדברות בשבחה. כמו כן, נשמעה עדותם של אחרים: **הרב א'**, העיד כי בעלה של הנאשמת למד אצלו בעבר והשניים נקשרו, הוא אף השיא את הנאשמת, ולאחר מכן נשמר הקשר ביניהם. את הנאשמת הוא מכיר מאז נישואיה לנאשמת. לדבריו, הנאשמת רצתה להיות אמא טובה לילדי בעלה, היא דאגה להם, והילדים נראו טוב, זאת על אף קשיי פרנסה. בהמשך, מאחר שלא הייתה שבעת רצון מהמסגרת החינוכית בה למדו השניים, הנאשמת החלה ללמד הילדים בבית והשקיעה בהם תשומת לב. לאחר לידת הילדים המשותפים החלו בעיות פרנסה, בעלה של הנאשמת נסע נסיעות רבות לעבודתו והיא נשארה לבד עם הילדים תקופות ממושכות ונשאה על עצמה את קשיי החינוך של הילדים, והדאגה לילדים הייתה בראש מעייניה. לאחר חשיפת האירועים, בשיחותיה של הנאשמת עמו, שאלה הנאשמת כיצד תוכל לתקן את מעשיה ומוטיב זה עולה באופן קבוע בשיחותיהם התכופות מאז ועד היום, לרבות שאלותיה כיצד תוכל לתפקד באופן מסור. **י' ו' הנה** יועצת בבית ספר אאאא שם לומדת בתה הגדולה של הנאשמת. לדבריה, הבת שולבה בבית הספר לאור בקשת האם. הבת, מתפקדת באופן מוצלח מאוד בכל החזיתות וניכר שיש לה אם דואגת. חשיפת האירועים גרמה לתדהמה שכן עובדה זו לא התיישבה עם הרושם שהתקבל מהנאשמת. בביקוריה אצל הנאשמת, הנאשמת הודתה במעשים, הציגה עצמה כאישה שלילית וארך זמן על מנת להסביר לה שניתן לתקן את המצב. לבסוף, הנאשמת הבינה זאת ועשתה מאמץ גדול לתקן את התנהגותה. לדברי העדה, לא מדובר באישה רעה אלא באישה שבינתיים רכשה כלים ומלאה רצון לעזור לילדים. מעשיה נבעו מהסיטואציה אליה נקלעה, כאשר לא קיבלה עזרה. מר **פ' ק'** ניהל את החדר באודסה בו למדו המתלוננים בשנת 2013. לדבריו, הילדים הגיעו במצב קשה לאור העבר וטופלו על ידי פסיכולוגית של החדר. הנאשמת הייתה כל הזמן בשיתוף פעולה, דאגה, גילתה עניין והילדים הגיעו ללימודים מטופלים ובצורה מסודרת, אף שהאב היה בנסיעות והעול נפל על הנאשמת שמסרה את כל נשמתה לעזור לילדים, על אף הקשיים. **הגב' ר' ב'**, מכירה את הנאשמת שנים רבות, עוד מאאאא, והן בילו בשבתות וחגים יחד. לדבריה, מדובר באמא טובה ודואגת לכל דבר. בארץ, השתיים גם עבדו באותו מקום והיחסים חודשו. הנאשמת שתפה אותה בכך שהיה לה קשה עם הילדים (המתלוננים) והיא ניסתה תמיד למצוא דרכים להתקרב אליהם ועשתה לשם כך מאמצים, על אף קשיים אובייקטיביים שעמדו בדרכה. הנאשמת עבדה בעבודה נוספת, בניקיון, לאור המצב הכלכלי הקשה, ועל אף זאת תמיד טיפלה בביתה ובמשפחתה, ועול חינוך הילדים היה מוטל רק עליה אף שלא זכתה לשיתוף פעולה מבעלה. בשנה האחרונה הנאשמת ניסתה להבין כיצד הגיעה למצב הזה ולקחה חלק בקבוצות לימוד ועשתה מאמץ על מנת להשתנות.

3. **ב"כ המאשימה** הפנתה לכך שמדובר בעשרות עבירות של תקיפת קטין וגרימת חבלה. מדובר במקרה חמור בו הנאשמת התעללה במשך שש שנים בילדים המתלוננים. נטען כי יש לקבוע מתחם ענישה נפרד בגין כל מתלונן: האירועים נעשו בנפרד כלפי כל מתלונן באירועים שונים. הערכים שנפגעו הנם ההגנה על שלמות גופם של קטינים. ערכים שנפגעו באופן חמור שכן בוצעו בתא המשפחתי, תא המוסתר מטבע הדברים. זו חובה המוטלת על ההורים והורות הנה זכות הנושאת חובות בצידה. הנסיבות בהן הורשעה הנאשמת מחייבות משלוח מסר לכל מי שעומד לפגוע בקטינים. יש להגן על קטינים חסרי ישע התלויים בהוריהם. מדובר היה בקטינים בני 5 ו- 6 בתחילת המעשים. באה הפניה לעונשים הקבועים בחוק לעבירות אותן עברה הנאשמת. לעניין הנסיבות, מדובר במערכת אכזרית שהופעלה על ידי הנאשמת כלפי שני המתלוננים, הכל כמפורט בכתב האישום. המעשים נמשכו על פני שש שנים, ואין מדובר באירוע חד פעמי. המעשים גרמו למתלוננים טראומה נוספת על הטראומה אותה חוו עקב מות אימם. הנאשמת הייתה מודעת למעשים ועל אף זאת אלה נמשכו 6 שנים רק כנגד המתלוננים. הנזקים שנגרמו למתלוננים חמורים, כמפורט בכתב האישום ובתסקיר נפגעי עבירה. הנאשמת ניצלה את מעמדה וכוחה כנגד הקטינים. באה הפניה למדיניות הענישה הנוהגת (הוגשה פסיקה). נטען כי מתחם הענישה הראוי בגין כל אירוע הנו 4 עד 6 שנות מאסר, בנוגע עם כל מתלונן. מהתסקיר שניתן בעניין הנאשמת עולה כי היא מקבלת אחריות ונמצאת בטיפול אך מדובר בתחילת טיפול. אמנם שירות המבחן המליץ על מאסר בעבודות שירות, אך לא נשקלו שיקולי ההרתעה, הגמול והאינטרס הציבורי, והנסיבות האישיות נדחקות מקום שמדובר בפגיעה בקטינים, לרבות שיקולי שיקום. לאור זאת ביקשה המאשימה לגזור על הנאשמת 7 שנות מאסר, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

4. **ב"כ הנאשמת** הפנה לכך שלא הוצג מטעם המאשימה אף פסק דין בו הוטל העונש לו עותרת המאשימה אף שמדובר, במקרים אליהם הפנתה המאשימה, במעשים חמורים בהרבה, התסקירים בעניינם של אותם נאשמים לא היו חיוביים ואותם נאשמים לא הודו במיוחס להם. מנגד, הסנגור הפנה לפסיקה התומכת בשיקולי שיקום. באה הפניה להחלטות שעסקו במקרים חמורים לא פחות, בהם הוטלו עבודות שירות ומבחן. נטען כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן, וקיימים כל הנימוקים לכך. מדובר באישה צעירה ללא הרשעות שהייתה עצורה כחודש, ולאחר מכן למעלה משנה שהתהבמעצר בית בתנאים מגבילים. בכל התקופה הנאשמת עשתה כל מאמץ לקבלת עזרה. התסקיר שניתן בקשר עם הנאשמת מציג את הדרך והתהליך אותו עברה הנאשמת ואין מדובר בתחילת הדרך כטענת המאשימה. מדובר במפגשים טיפוליים רבים, במקומות שונים והשתלבות בקבוצה. הנאשמת קיבלה אחריות על מעשיה עוד בחקירתה במשטרה.

עוד טען הסנגור כי אכן, הנאשמת עברה עבירות, אך היא מבינה זאת ומתחרטת. הנאשמת חסכה זמן שיפוטי יקר ורב. הנאשמת שילמה מחיר אישי כבד: ביתה התפרק, היא לא שבה לביתה ולישוב בו גרה מאז החשיפה, ומעבר לפרידה המובנת מהמתלוננים היא נפרדה משלושת ילדיה אשר לא חוו אלימות מצידה. למרות המעשים החמורים, לא מדובר בפציעות קשות. אכן נגרם להם נזק ועל כך הנאשמת מצרה מאוד. אין הצדקה למעשיה אך יש הסבר למקורם: אלימות שחוותה בעצמה, המודל ההורי שלה עצמה, בדידותה, מצוקותיה עמן התמודדה לבד, חוסר שיתוף פעולה מבעלה. באשר לתסקיר נפגעי העבירה נטען כי יש לשים לב שמצוין בו כי לא ניתן להפריד בין הטראומה בגין מות אמם של הקטינים והטראומה ממעשי הנאשמת. חלק מהתופעות היו קיימות עוד בטרם המעשים, וכיום תלויים חשדות כנגד האב, שאם יתבררו כנכונים גם בהם יש לתרום למצבם. באה הפניה לדבריהם החיוביים של עדי הנאשמת. התסקיר שניתן בנוגע עם הנאשמת הנו מרשים כמפורט בו, הנאשמת קרסה מהעול שהוטל עליה ומבדידותה ועל כן הוציאה תסכול ומצוקה שבאו לידי ביטוי באלימות כלפי הקטינים. לאור שיקומה של הנאשמת והפוטנציאל השיקומי הגבוה של

הנאשמת ולכך שמאסר עלול לסכל השיקום הנאשמת, התבקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהפנותה לממונה על עבודות השירות.

הנאשמת הוסיפה כי אין הצדקה למעשיה ולהתנהגותה האכזרית כלפי הילדים. הבהירה כי לעולם לא תרים יד על שום אדם. היא מצטערת ומתחרטת על מעשיה. רוצה לתקן את מעשיה. היא ציינה כי התחילה לטפל בילדים כשהיא מלאת כוונות טובות אך במשך 7 שנות נישואיה הראשונות הייתה בודדה וללא הכוונה. לא היה רצון לפגוע בילדים אשר לא קיבלו טיפול עקב הטראומה בעקבות מות אימם. בתחילה, ההתנהלות עם הילדים זרמה באופן חיובי אך לאחר מכן, ובעקבות מעבר לאודסה, המצב הכלכלי היה קשה, בעלה לא היה עמה, הבן המשותף שנולד היה חולה, עברו מספר שנים עד שאובחנה מחלתו ועל כך נאלצה להעניק תשומת לב פחותה לאחרים. כל נטל המשפחה והמעברים ממקום למקום הוטלו עליה, היא עבדה במספר עבודות והשתדלה ליתן כל האפשר לילדים. כיום היא במקום אחר לגמרי, קיבלה ארבעה סוגי טיפול במסגרות שונות, והטיפולים גרמו למודעות, להבנת רגשות ילדים ויכולת התמודדות נכונה, והיא בקשה לרחם גם על ילדיה ומתן הזדמנות נוספת.

5. שירות המבחן המציא **תסקיר בנוגע עם הנאשמת**. מהתסקיר עולה שלנאשמת בת (כיום בת 14) מנישואין קודמים. עד למעצרה עבדה כמתורגמנית והשלימה הכנסות בתעסוקה בניקיון. מהתסקיר עולה כי הנאשמת סבלה מאלומות מצד אביה. הנאשמת, בשיחותיה עם שירות המבחן, קיבלה אחריות מלאה והסבירה מעשיה בנימוקים שפורטו לעיל מפייה. עוד פורט כי הנאשמת הבהירה מעשיה, בין היתר, בהתנהגות הקטינים, התנהגות שהתקשתה להתמודד עמה. שירות המבחן התרשם כי ברקע לעבירה מודל הורי אלים שהנאשמת ספגה והפנימה בילדותה, קשר נישואין פוגעני שכלל ניכור, בו חוותה בדידות, מצוקה ועומס רגשי רב. בתסקיר מפורט ההליך הטיפולי הארוך אותו עברה הנאשמת. שירות המבחן מציין לחיוב את השפעת ההליך הטיפולי של הנאשמת ומתחילתה של הפנמה וגילוי מוטיבציה ואחריות אישית לשימוש באפיקי עזרה שונים לצורך למידה ושינוי מתוך לקיחת אחריות. בסיכומו של דבר, שירות המבחן המליץ על מאסר שירוצה בעבודות שירות בהיקף נרחב וצו מבחן.

6. כן התקבל **תסקיר נפגעי עבירה**. הקטינים הנם כיום בני 13.5 ו- 14.5. מהתסקיר עולה, כי בתחילה, היה יחסה של הנאשמת אל הקטינים יחס טוב, אולם היחס הפך להיות נוקשה לאחר לידת שני הילדים המשותפים. אין זה המקום לפרט האמור בתסקיר, אך עולה ממנו תמונה קשה מאוד של מעשי הנאשמת ויחסה כלפי הקטינים והשפעת המעשים על הקטינים עד היום. עורכת התסקיר אינה מתעלמת מכך שלטרגדיה של מות אימם של הקטינים השפעה ועל כן חלק ממאפייניהם והסימפטומים מהם הם סובלים, קשורים גם למות האם, ולא ניתן לערוך הפרדה כירורגית בין היסטורית חייהם טרם כניסת הנאשמת לחייהם לבין "תרומתה" ומידת השפעתה על מצבם הרגשי והנפשי, אולם הנאשמת נכנסה לחייהם בנקודת זמן רגישה ומעשיה "התיישבו" על מצבם הנפשי, ופגיעותיה החמירו את מצבם שהיה רגיש ופגיע ממילא. על כן התוצאה הסופית והנזק אותו גרמה, הנו חמור ביותר. משפחתם התפרקה והקטינים אף מסרבים לקשר עם אביהם, הן עקב מעשיו והן לאור כך שלא עמד לימינם בשעת מצוקתם. הקטינים חשים תחושת בדידות גדולה. כיום הם במשפחת אומנה ובמסגרת זו חשים, בין היתר, חופשיים ומשחררים. לשניים כוח לתפקוד יום יומי טוב אך הם סובלים מהשפעת האירועים הטראומטיים פחתו מנגנוני התמודדות, והנם זקוקים לטיפול רגשי אינטנסיבי ארוך טווח. בתסקיר בא פירוט גם לאבחונים אותם עברו הקטינים ולמשמעותם, וניתן לומר, בתמצית, כי מעשי הנאשמת השאירו בנפשם של הקטינים חותם צרוב ובעל משקל רב שילווה אותם תקופה ארוכה מאוד. שניהם זקוקים, כאמור, לטיפול אינטנסיבי ארוך טווח.

דין

7. עיקר חומרת מעשיה של הנאשמת נובע מהעובדה שמדובר במעשים קשים שנמשכו על פני מספר שנים, מעשים שכוונו כנגד שני ילדים, כאשר, בתחילת ביצוע מעשיה בהם, היו כבני 6 ו- 7 שנים, זאת לצד טיבם החמור של המעשים: מעשי אלימות חוזרים ונשנים, מעשים מבזים הגורמים לפגיעה בנפש אף יותר מאשר בגוף. הנאשמת החלה בחיים משותפים ביחד עם אביהם של הקטינים (הנאשם הורשע בעבירת הפרת חובת דיווח באשר אף שהיה מודע למעשי הנאשמת, לא דיווח עליהם, ובעבירת תקיפה של שני הקטינים באירוע אחד). הנאשמת הביאה עמה את ילדתה מנישואין קודמים (שהסתיימו בגירושין), והנאשם הביא עמו שני הקטינים. בתכיפות גדולה נולדו שני ילדים נוספים משותפים. הנאשמת, בהיותה אם טבעית לשלושה ילדים ואם מאמצת לקטינים, החלה מהר מאוד, יחסית, לאחר נשואיה לנאשם להתעלל בקטינים, מעשים שנמשכו על פני מספר שנים, כאשר, וכפי שעולה מתסקיר נפגעי העבירה, הקטינים סבלו ונשכו שפתותיהם בהבינם שאין להם עוזר ומושיע. מעשי הנאשמת פגעו בערך המוגן, ואפשר לומר אף המקודש, של שלומם וביטחונם של הקטינים. הנאשמת שלטה במעשיה, מעשיה נמשכו על פני שנים. המעשים פסקו שלא מרצונה אלא בעקבות אירוע שהביא לחשיפתם. מתחם העונש, בנוגע עם המעשים הקשורים ב-י' הנו 18 עד 50 חודשי מאסר והמתחם בנגע במעשים הקשורים ב-ב' הנו 15 עד 45 חודשי מאסר.

לנאשמת אין הרשעות קודמות. העדים דברו בשבחה ואף המסמכים שהוגשו בעניינה מגורמים שונים (,xxxxxxx, xxx, xxx, ועוד), מתארים את מעלותיה החיוביות. התסקיר שניתן בעניינה מעיד על תחילת הפנמה וסיכוי לשיקום ולדרך חדשה. הנאשמת הודתה ונראה כי הנה מקבלת אחריות על מעשיה. כל אלה יש בהם להקל בעונשה אך אין בהם כדי להוביל לסטייה ממתחם הענישה משיקולי שיקום. בנסיבות עניין זה, העובדה שמדובר בקטינים וההתעללות בהם החלה בגיל רך ונמשכה על פני שנים, האינטרס הציבורי גובר על שיקולים אישיים ודוחק אותם.

8. לאור האמור, ולאחר שקלול האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמת כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופת 20 חודשים. מתקופה זו תנוכה תקופת מעצרה.

ב. מאסר מותנה לשמונה חודשים והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור עבירה מהעבירות בהן הורשעה בתוך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר.

ג. פיצוי, לכל אחד מהקטינים, בסך 50,000 ₪. הפיצויים ישולמו עד 1/3/18.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ח, 21 דצמבר 2017, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשמת והנאשמת בעצמה.

רפי כרמל, שופט